

Bölüm 13

Madde Kullanım Bozukluklarının Tedavisinde Dijital Çağ Müdahaleleri

Dr. Salih Cihat Paltun

DİJİTAL ÇAĞDA MADDE KULLANIM BOZUKLUKLARININ TEDAVİSİNE BAKIŞ

Giriş

Madde kullanım bozuklukları giderek yaygınlaşan bir sağlık sorunu olarak göze çarpmaktadır. Etkilediği yaş grubu, yol açtığı işlevsellik kaybı, tedavi sürecindeki güçlükler, tedavi sonrasında tam iyileşme oranlarının çok yüksek olmaması ve nüks oranlarının fazla olması madde kullanım bozuklukları tedavisi alanında çalışanların yaşadıkları önemli sorunlar olarak bilinmektedir. Madde kullanım bozuklukları tedavileri; yüksek nüks oranları, tekrarlayan yatarak ve ayaktan tedavi süreçleri nedeniyle önemli mali yüklere de yol açmaktadır. Madde kullanım bozukluğu tanımlı bireylerin tedavi sürecinde yaşadıkları güçlüklerden birini de bu alanda hizmet veren birimlere ulaşmak oluşturmaktadır. Hastalığın doğası gereği bazı durumlarda bu alanda çalışan profesyonellerden hızlı destek sağlanması önem teşkil etmektedir; ancak yeterli sayıda merkez ve profesyonelin bulunmaması dünya genelinde tedavi alanındaki güçlükler arasında yer almaktadır. Madde kullanım bozuklukları tedavisinin temel hedefleri iç

amaçlanmaktadır. Bu uygulamalarla başarılı sonuçlar elde edilmesiyle vaka sevklerinin ve nükslerin azaltılması, iyilik sürelerinin arttırılması gibi ikincil önemli sonuçlar da amaçlanmaktadır.

B. Sanal Ziyaret/Telepsikiyatri

Uzmanın hastaları doğrudan değerlendirdiği bir video konferans şeklindedir. Psikiyatride bu tedavi alanı on yıldan beri vardır ve aynı zamanda teknolojiden yararlanmak suretiyle oldukça önemli bir rol oynamaktadır. Bu yöntem temel olarak hastaları değerlendirmek, doktor hasta ilişkisini kurmak ve dokümantasyonu kolaylaştırmaktadır (20).

Sonuç olarak; dijital teknolojiler hayatın her alanında olduğu gibi madde kullanım bozukluklarının tedavisinde de önemli bir yer alma yolunda ilerliyor. Dijital müdahaleler, diğer psikiyatrik bozuklukların tedavisinde nispeten bir konum almışken, madde kullanım bozuklukları tedavisinde henüz yolun başında görünmekte. Bağımlılık ortak paydasında teknoloji bağımlılığı kavramının da yer aldığı göz önüne alındığında dijital teknolojilerin diğer bağımlılık tedavilerinde olası yararlı sonuçları mutlaka dikkatle değerlendirilmeye ve doğru yön verilmeye ihtiyaç duymaktadır.

Kaynaklar

1. Durvasula, R., & Miller, T. R. (2014). Substance abuse treatment in persons with HIV/AIDS: challenges in managing triple diagnosis. *Behavioral Medicine*, 40(2), 43-52.
2. VanDeMark, N. R., Burrell, N. R., LaMendola, W. F., Hoich, C. A., Berg, N. P., & Medina, E. (2010). An exploratory study of engagement in a technology-supported substance abuse intervention. *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy*, 5(1), 10.
3. Myung, S. K., McDonnell, D. D., Kazinets, G., Seo, H. G., & Moskowitz, J. M. (2009). Effects of Web- and computer-based

- smoking cessation programs: meta-analysis of randomized controlled trials. *Archives of internalmedicine*, 169(10), 929-937.
4. Barak, A., Klein, B., & Proudfoot, J. G. (2009). Defining internet-supported therapeutic interventions. *Annals of behavioralmedicine*, 38(1), 4-17.
 5. Griffiths, M. (2005). Online therapy for addictive behaviors. *CyberPsychology&Behavior*, 8(6), 555-561.
 6. Linke, S., Brown, A., & Wallace, P. (2004). Down your drink: a web-based intervention for people with excessive alcohol consumption. *Alcohol and Alcoholism*, 39(1), 29-32..
 7. Clarke, G., Eubanks, D., Reid, E., Kelleher, C., O'connor, E., DeBar, L. L., Lynch, F., Nunley, S., Gullion, C. (2005). Overcoming Depression on the Internet (ODIN)(2): a randomizedtrial of a self-help depression skills program with reminders. *Journal of medical Internet research*, 7(2), e16.
 8. Klein, B., Richards, J. C., & Austin, D. W. (2006). Efficacy of internet therapy for panic disorder. *Journal of behavior therapy and experimental psychiatry*, 37(3), 213-238.
 9. Marsch, L. A. (2012). Leveraging technology to enhance addiction treatment and recovery. *Journal of addictive diseases*, 31(3), 313-318.
 10. Fenichel, M., Suler, J., Barak, A., Zelvin, E., Jones, G., Munro, K., Meunier, V., Walker-Schmucker, W. (2002). Myths and realities of online clinical work. *CyberPsychology&Behavior*, 5(5), 481-497.
 11. Woodruff, S. I., Conway, T. L., Edwards, C. C., Elliott, S. P., & Crittenden, J. (2007). Evaluation of an Internet virtual world chat-room for adolescent smoking cessation. *Addictive behaviors*, 32(9), 1769-1786.
 12. Golkaramnay, V., Bauer, S., Haug, S., Wolf, M., & Kordy, H. (2007). The exploration of the effectiveness of group therapy through an Internet chat as aftercare: A controlled naturalistic study. *Psychotherapyandpsychosomatics*, 76(4), 219-225.
 13. Haug, S., Sedway, J., & Kordy, H. (2008). Group Processes and Process Evaluations in a New Treatment Setting: Inpatient Group Psychotherapy Followed by Internet-Chat Aftercare Groups. *International Journal of GroupPsychotherapy*, 58(1), 35-53.

14. Haug, S., Strauss, B., Gallas, C., &Kordy, H. (2008). New prospects for process research in group therapy: Text-based process variables in psychotherapeutic Internet chatgroups. *Psychotherapy Research, 18*(1), 88-96.
15. Massaro, D. W., Cohen, M. M., Daniel, S., & Cole, R. A. (1999). Developing and evaluating conversational agents. In *Human performance and ergonomics* (pp. 173-194). Academic Press.
16. Bartneck, C. (2001, March). Affective expressions of machines. In *CHI'01 extended abstracts on Human factors in computing systems* (pp. 189-190). ACM.
17. Bickmore, T. W., & Picard, R. W. (2005). Establishing and maintaining long-term human-computer relationships. *ACM Transactions on Computer-Human Interaction (TOCHI), 12*(2), 293-327.
18. Squires, D. D., & Hester, R. K. (2004). Using technical innovations in clinical practice: The Drinker's Check-Up software program. *Journal of clinical psychology, 60*(2), 159-169.
19. Meredith, S. E., Alessi, S. M., & Petry, N. M. (2015). Smartphone applications to reduce alcohol consumption and help patients with alcohol use disorder: a state-of-the-art review. *Advanced health care technologies, 1*, 47.
20. Bandawar, M.,Narasimha, V. L., &Chand, P. (2018). Use of digital technology in addiction disorders. *Indian journal of psychiatry, 60*(Suppl 4), S534.